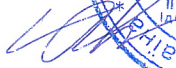

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»

Кафедра _____ прикладної медицини _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
 Н.М. Літвін
«27» вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДВВС2 Епідеміологічні методи дослідження
(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки
або спеціальність _____ 229 Громадське здоров'я _____
(шифр і назва напряму підготовки або спеціальності)
освітня програма _____ Громадське здоров'я _____
(назва спеціалізації)
інститут, факультет _____ Навчально-науковий інститут медицини _____
(назва інституту, факультету)
мова навчання _____ українська _____

РОЗРОБНИКИ

Соколовський М.В., к.мед.н., доцент

(підпис)

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО КАФЕДРОЮ

Протокол № 3

від

«26» вересня 2019 р.

Завідувач кафедри

А.І.Сна

© Університет «КРОК», 2019 рік
© (Соколовський М.В.), 2019 рік

Київ – 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Призначення дисципліни	Обсяг дисципліни	Характеристика дисципліни	
Ступінь вищої освіти/ОКР: <u>магістр</u> (назва)	Кредити ECTS / Години 6 / 180	Вибіркова дисципліна	
			заочна форма навчання
Галузь знань <u>22 охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Кількість розділів - 1	Курс / Семестр	
			1/2
Напрямок підготовки /спеціальність <u>229 Громадське здоров'я</u> (шифр і назва)	Кількість тем - 5	Лекції, години	
			12
Освітня програма: <u>Громадське здоров'я</u> (назва)	Форма підсумкового контролю – залік	Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації, год.	
			12
		Самостійна робота, години, питома вага	
			156 / 86,6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни “Епідеміологічні методи дослідження” є формування системи базових знань з організації та проведення епідеміологічного моніторингу та епідеміологічного контролю за інфекційною та неінфекційною патологією людини, оцінювання стану громадського здоров'я, виявлення чинників та факторів ризику, які негативно або позитивно впливають на стан громадського здоров'я, розробки, організації та імплементації найбільш дієвих програм профілактики.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Епідеміологічні методи дослідження” є:

1. Формування знань щодо причин появи різноманітних патологічних станів у популяції людей;
2. Вивчення загальних принципів організації епідеміологічного нагляду, тобто моніторингу за станом громадського здоров'я та вибору найбільш ефективних та обґрунтованих засобів контролю громадського здоров'я;
3. Вивчення принципів організації та проведення проєктів щодо поліпшення стану здоров'я і благополуччя населення.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

1. Організацію епідеміологічного нагляду в системі охорони громадського здоров'я.

2. Організацію та проведення оцінки стану здоров'я і благополуччя населення;

3. Організацію і проведення досліджень щодо стану здоров'я і благополуччя населення та розробку на їх підґрунті висновків та стратегій, які спрямовані на покращення охорони громадського здоров'я.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення;
- Приймати управлінські рішення, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.
- Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення;
- Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері громадського здоров'я.
- Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.
- Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї.
- Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я.
- Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій.

Згідно з вимогами стандарту та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, застосування наукових теорій та аналітичних методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- *загальні:*

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
здатність бути критичним і самокритичним;
здатність приймати обґрунтовані рішення;
здатність розробляти та управляти проектами;
здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

- *спеціальні (фахові):*

здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я;
здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження;
здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я;
здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу;
здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я;
здатність здійснювати викладання основ громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня, планувати та здійснювати заходи, спрямовані на розбудову належного рівня кадрових ресурсів для громадського здоров'я.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Епідеміологічний нагляд (ЕН), визначення. Мета, завдання, сучасна структура епідеміологічного нагляду. Види епідеміологічного нагляду. Оцінка системи ЕН. Способи покращення системи ЕН. Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення.

Тема 2. Епідеміологічні дані. Збір епідеміологічних даних. Види епідеміологічних даних. Основні методи отримання даних. Джерела епідеміологічних даних. Інформаційна підсистема епідеміологічного нагляду.

Тема 3. Діагностична та аналітична підсистема епідеміологічного нагляду. Епідеміологічна діагностика. Оцінка епідемічної ситуації. Розслідування

спалахів. Визначення спалаху. Мета та задачі розслідування спалахів. Робоче визначення випадку. Класифікація (підтверджений, вірогідний, підозрілий). Етапи розслідування спалахів.

Тема 4. Організаційно – виконавча підсистема епідеміологічного нагляду. Прийняття управлінських рішень. Взаємозв'язок з закладами практичної охорони здоров'я.

Тема 5. Оцінка ефективності протиепідемічних та профілактичних заходів. Реагування на виклики на загрози щодо здоров'я та благополуччя населення. Прогнозування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин			
	Форма навчання (заочна)			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Тема 1.Епідеміологічний нагляд (ЕН), визначення. Мета, завдання, сучасна структура епідеміологічного нагляду. Види епідеміологічного нагляду. Оцінка системи ЕН. Способи покращення системи ЕН. Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення	36	2	2	32
Тема 2. Епідеміологічні дані. Збір епідеміологічних даних. Види епідеміологічних даних. Основні методи отримання даних. Джерела епідеміологічних даних. Інформаційна підсистема епідеміологічного нагляду.	36	3	3	30
Тема 3. Діагностична та аналітична підсистема епідеміологічного нагляду. Епідеміологічна діагностика. Оцінка епідемічної ситуації. Розслідування спалахів. Визначення спалаху. Мета та задачі розслідування спалахів. Робоче визначення випадку. Класифікація (підтверджений, вірогідний, підозрілий). Етапи розслідування спалахів.	36	3	3	30
Тема 4. Організаційно – виконавча підсистема епідеміологічного нагляду. Прийняття управлінських рішень.	36	2	2	32

Взаємозв'язок з закладами практичної охорони здоров'я.				
Тема 5. Оцінка ефективності протиепідемічних та профілактичних заходів. Реагування на виклики на загрози щодо здоров'я та благополуччя населення. Прогнозування.	36	2	2	32
Усього годин:	180	12	12	156

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система епідеміологічного нагляду. Основні напрямки епідеміологічного нагляду.	3
2	Активний епіднагляд. Пасивний епіднагляд. Дозорний епіднагляд. Синдромний епіднагляд.	3
3	Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення.	3
4	Експертна оцінка системи епідеміологічного нагляду.	3
	Всього лекційних годин	12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Епідеміологічний нагляд (ЕН), визначення. Мета, завдання, сучасна структура епідеміологічного нагляду. Види епідеміологічного нагляду. Оцінка системи ЕН. Способи покращення системи ЕН. Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення	3
2	Епідеміологічні дані. Збір епідеміологічних даних. Види епідеміологічних даних. Основні методи отримання даних. Джерела епідеміологічних даних. Інформаційна підсистема епідеміологічного нагляду.	3
3	Діагностична та аналітична підсистема епідеміологічного нагляду. Епідеміологічна діагностика. Оцінка епідемічної ситуації. Розслідування спалахів. Визначення спалаху. Мета та задачі розслідування спалахів. Робоче визначення випадку. Класифікація (підтверджений, вірогідний, підозрілий). Етапи розслідування спалахів.	3
4	Організаційно – виконавча підсистема епідеміологічного	3

	нагляду. Прийняття управлінських рішень. Взаємозв'язок з закладами практичної охорони здоров'я.	
	Всього годин практичних занять	12

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система епідеміологічного нагляду. Активний епіднагляд. Пасивний епіднагляд. Дозорний епіднагляд. Синдромний епіднагляд.	14
2	Оцінка системи ЕН. Способи покращення системи ЕН. Зв'язок ЕН з практичною діяльністю.	15
3	Оцінка стану здоров'я та благополуччя населення	14
4	Інформаційна підсистема епідеміологічного нагляду.	15
5	Епідеміологічні дані. Збір епідеміологічних даних. Види епідеміологічних даних. Основні методи отримання даних. Джерела епідеміологічних даних.	14
6	Діагностична та аналітична підсистема епідеміологічного нагляду. Епідеміологічна діагностика. Оцінка епідемічної ситуації.	14
7	Розслідування спалахів. Визначення спалаху. Мета та задачі розслідування спалахів. Робоче визначення випадку. Класифікація (підтверджений, вірогідний, підозрілий). Етапи розслідування спалахів.	14
8	Організаційно – виконавча підсистема епідеміологічного нагляду.	14
9	Прийняття управлінських рішень. Взаємозв'язок з закладами практичної охорони здоров'я. Оцінка ефективності протиепідемічних та профілактичних заходів.	14
10	Прогнозування . Планування профілактичних та протиепідемічних заходів. Реагування на виклики за загрози щодо здоров'я та благополуччя населення	14
11	Самостійна оцінка системи епіднагляду за конкретною інфекційною / неінфекційною хворобою та епідемічної ситуації щодо даного захворювання.	14
	Всього годин самостійної роботи студента	156

8. Методи навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Епідеміологічні методи дослідження» здійснюється у формі самостійного опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичних та індивідуальних завдань, самостійної роботи та контрольних заходів. Лекції з навчальної дисципліни «Епідеміологічні методи дослідження» подано у вигляді структурованих матеріалів та у формі мультимедійних презентацій за кожною окремою темою календарного плану. Лекційні заняття передбачають викладення теоретичного матеріалу з окресленої проблематики та мають за мету консультативно-оглядове означення проблеми і подання можливих напрямів її вирішення.

Практичні заняття призначені для детального розгляду окремих теоретичних положень навчальної дисципліни «Епідеміологічні методи дослідження», формування умінь та навичок практичного їх використання шляхом виконання практичних завдань.

Основними формами й методами самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни є повторення питань тем лекційних занять, опрацювання основної та додаткової рекомендованої літератури, періодичних видань, опрацювання інтернет-ресурсів; поглиблене вивчення окремих тем курсу, виконання індивідуальних, обов'язкових, додаткових та проблемних питань і завдань та виконання індивідуальних творчих завдань; словникова робота, аналіз, синтез, систематизація, порівняння, узагальнення явищ та фактів з метою підготовки відповідей на поставлені попередньо запитання; складання таблиць, графіків та схем; підготовка до виконання тестового підсумкового контролю знань. Обов'язкові завдання спрямовані на ґрунтовне засвоєння матеріалу, розглянутого на лекційних та практичних заняттях, та забезпечують самоконтроль з боку студентів за рівнем засвоєння дисципліни. Додаткові завдання, орієнтовані на поглиблення та розширення навчального матеріалу, виконуються на розсуд студентів та зараховуються до загальної рейтингової оцінки як додаткові бали. Процес самостійної роботи з обов'язковою та додатковою літературою дає студенту можливість проявити вміння знайти та відібрати необхідний матеріал з літературних та інших джерел, проаналізувати та систематизувати його.

9. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни або відокремлених за робочим навчальним планом.

Для контролю знань студентів з дисципліни розроблено завдання для підсумкового контролю з предмету.

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Університету (0-100, з урахуванням необов'язкових завдань – 120 балів), національною шкалою.

10.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна оцінка	Примітки
Підготовка до занять	15	
Виконання практичних занять	40	
Виконання та захист індивідуальної навчально-дослідної роботи	20	необов'язкове завдання
Екзамен	45	
Разом:	100	

Максимальний бал за виконання необов'язкових завдань – 20.

10.2. Умови нарахування балів

Критерії розроблені для переліку базових спеціальних компетенцій.

90 балів та вище виставляють за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, здатність пропонувати оригінальні рішення, критично оцінювати об'єктивну та суб'єктивну інформацію, здійснювати самооцінку, логічно і послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання нестандартних практичних задач. **100 балів** можуть бути виставлені за виконання обов'язкових завдань; **120 балів** – за додаткові необов'язкові завдання з тематики дисципліни.

70-89 балів виставляють за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які можуть містити неточності; за вміння аналізувати отриману інформацію та пропонувати нестандартні рішення, застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних нестандартних задач, вміння аналізувати явища та пропонувати оригінальні рішення; мають місце окремі помилки.

50-69 балів виставляють за посередні знання навчального матеріалу, його розуміння, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання стандартних практичних задач, не завжди аргументовані відповіді; має місце значна кількість недоліків, у тому числі неточні, або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, за невпевненість під час пояснень теоретичних положень; відповідь задовольняє мінімальному позитивному рівню.

00-49 балів виставляють за відтворення обмеженої частини навчального матеріалу; при цьому – невміння його пояснити та вирішувати стандартні практичні задачі навіть за допомогою викладача; мають місце безсистемні фрагментарні

знання навчального матеріалу, або їх відсутність; потребує повторного вивчення матеріалу.

При іншому наборі компетенцій та результатів навчальної дисципліни зміст критеріїв може бути іншим.

З метою полегшення користування комплексом типових критеріїв оцінювання та зменшення можливого суб'єктивізму викладачів рекомендується розробляти критерії оцінювання кожної незалежної змістової частини навчального матеріалу.

10.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка за чотирибальною національною шкалою
90 та вище	Відмінно
70–89	Добре
50–69	Задовільно
1–49	Незадовільно

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Комплекс навчально-методичного забезпечення з дисципліни.
3. Конспект лекцій з дисципліни.
4. Питання для підсумкового контролю з дисципліни.
5. Матеріали дистанційного курсу в системі MOODLE.

12. Рекомендована література

Базова

1. Виноград Н.О. General epidemiology=Загальна епідеміологія: навчальний посібник К.:ВСВ «Медицина», 2017
2. Ластков Д.О. та інші Основи екології та профілактична медицина: підручник К. : ВСВ “Медицина”, 2017
3. Сердюк А.М., Перцева Т.О. Безпека пацієнтів в Україні: стан і шляхи її покращення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м.Дніпро, 6-7 червня 2017 р.)К.: Пріоритети, 2017
4. Мягченко О.П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства: навчальний посібник К.: Центр учбової літератури, 2010
5. Ковальова О.М. Основи біоетики та біобезпеки: підручник К.: ВСВ «Медицина», 2016

Допоміжна

1. Европейский план действий по укреплению потенциала и услуг общественного здравоохранения.

2. Флетчер Р., Флетчер С., Вагнер Э. Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины.- М., 2004. – 347 с.
3. Біостатистика / за ред. В.Ф. Москаленка. - К.: Книга плюс, 2009. - 184 с.
4. Громадське здоров'я /За ред. В.Ф. Москаленка. - Вінниця: «Нова книга», 2012.- 560 с.
5. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань // В.М. Лехан, Ю.В. Вороненко, О.П. Максименко та ін. - Д.:АРТ-ПРЕС, 2004.- 184 с.
6. Основы доказовой медицины / за редакцією М.П. Скакун. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 244 с.
7. Gary D. Friedman. Primer of epidemiology. 5-th ed. p. McGraw-Hill: Professional, - 2004. – 401 p. www.cdc.gov/.../index.html

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я – www.who.int
2. Европейская база данных «Здоровье для всех» – www.euro.who.int/ru/home
3. Кохрейнівський центр доказової медицини – www.cebm.net
4. Кохрейнівська бібліотека – www.cochrane.org
5. Національна медична бібліотека США – MEDLINE – www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
6. Канадський центр доказів в охороні здоров'я – www.cche.net
7. Центр контролю та профілактики захворювань – www.cdc.gov
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України – www.phc.org.ua
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх» – <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
10. Журнал British Medical Journal – www.bmj.com
11. Журнал Evidence-Based Medicine – www.evidence-basedmedicine.com
12. Профілактична медицина (у вільному доступі <http://duieih.kiev.ua/journals.html>)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

1. Оцінка стану здоров'я населення.
2. Показники, які використовують для оцінки стану здоров'я населення.
3. Аналіз багаторічної динаміки захворюваності з визначенням багаторічної тенденції та складанням прогнозу захворюваності на наступний рік.
4. Аналіз багаторічної циклічності.
5. Аналіз річної динаміки захворюваності з обчисленням індексу та коефіцієнту сезонності.
6. Аналіз захворюваності по території.
7. Аналіз захворюваності по групах населення та по колективам.
8. Аналіз розподілу захворювань по типах колективів.
9. Обрахування статистичних показників, які використовуються в епідеміологічних дослідженнях.

10. Графічне представлення епідеміологічних даних (графіки, діаграми), правила їх складання.
11. Оцінка системи епіднагляду
12. Визначення спалаху.
13. Етапи розслідування спалаху.
14. Формування гіпотез щодо причин появи патологічних станів в популяції людей.
15. Реагування на виклики на загрози щодо здоров'я та благополуччя населення.